

Sanasto

Sanasto sisältää kaikki keskeisimmät vahinko- ja henkivakuutuksissa sekä Sampo-konsernin tilinpäätöksessä käytetyt termit. Osassa termejä on kaksi selitystä, koska termien merkitys voi vaihdella vahinko- ja henkivakuutustoiminnassa.

- ! Saat sananselitykset käyttöösi muualla sivustolla painamalla sivun yläreunassa olevaa Sanasto-painiketta.
- Selitys tulee näkyviin, kun painat jotakin vihreällä korostettua sanaa.

A

Arvostuserot

Sijoitusomaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen välinen erotus.

Asiakashyvyys

Laskuperustekorkoihin henkivakuutuksiin hyvitetään laskuperustekorona lisäksi mahdollinen lisäetu kohtuusperiaatteen mukaisesti. Vakuutusyhtiön tulos määrittää mahdollisen asiakashyvityksen suuruuden.

B

Biometriset riskit

Biometrisillä riskeillä tarkoitetaan riskejä siitä, että yhtiö joutuu maksamaan vakuutetuille enemmän kuolemantapaus-, työkyvyttömyys- tai sairauskulukorvauksia tai että eläkevakuutuksissa eläkkeitä maksettaisiin vakuutettujen odotettua korkeamman eliniän (pitkäikäisyysriski) vuoksi pidempään kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu.

C

Compliance

Toimintaa säätelevien lakien, viranomaismääräysten, toimialan ja omien sisäisten ohjeiden ja standardien noudattaminen. Sampo Oyj:n hallitus on 9. päivä marraskuuta 2012 vahvistanut koko konsernin kattavat compliance-periaatteet.

Compliance-riski

Compliance-riskillä tarkoitetaan oikeudellisiin tai hallinnollisiin seuraamuksiin, taloudellisiin tappioihin tai maineen menettämiseen liittyviä riskejä, jotka ovat seurausta siitä, että yritys on jättänyt noudattamatta sen toimintaan sovellettavia lakeja, asetuksia tai muita hallinnollisia määräyksiä.

Compliance-riski liittyy yleensä sisäisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin ja siten sen voidaan katsoa olevan osa operatiivista riskiä.

D

Diskonttaus korko

Henkivakuutussopimusten tulevat menot ja tulot muutetaan nykyrahaksi diskonttauskoron avulla, ja näin muodostuu vakuutussopimuksista yhtiölle aiheutuva vastuu. Myös vahinkovakuutuksen eläkemuotoisten korvausten korvausvastuu diskontataan.

E

Edunsaaja

Vakuutuksenottajan tai jonkin kolmannen osapuolen nimeämä vakuutuskorvauksen saaja.

Efektiivinen osinkotuotto

Osingon suhde tilivuoden päätöskurssiin. Tarkastelemalla efektiivistä osinkotuottoa ja osakkeiden arvon kehitystä saadaan selville yhtiöön tehdyn osakesijoituksen suora rahallinen tuotto.

Laskentakaava:

osakekohtainen osinko

• 100 %

osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

Eläkevakuutus

Vakuutus eläketurvaksi.

Ensivakuutus

Yhtiön solmima vakuutussopimus muiden kuin jälleenvakuuttajien kanssa. Sopimus, jossa vakuutusyhtiö on välittömässä vastuussa vakuutuksenottajilleen.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Sijoitukset, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka yhtiöllä on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti.

Etuusperusteinen järjestelmä

Henkivakuutussopimus, jossa vakuutusmaksut määräytyvät sovittuun etuuden kuten ansiotason mukaisesti. Vrt. maksuperusteinen järjestelmä

H

Hankintakulut

Hankintakuluihin sisältyvät vakuutus- ja sijoitussopimusten hankinnan kulut, kuten ensivakuutuksen palkkiot, tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja muut vakuutuksen hankintaan liittyvät kulut.

Henkivakuutus

Vakuutus, joka yleensä koostuu kahdesta osasta 1) säästöä kerryttävä osa (elämänvaraturva) ja 2) riskihenkivakuutusosa (kuolemanvaraturva). Näiden lisäksi vakuutukseen voi sisältyä myös muita lisäturvia esim. pysyvän työkyvyttömyyden turva, väliaikaisen työkyvyttömyyden turva ja turva sairauskuluihin.

Henkivakuutusriskit

Henkivakuutusriskejä ovat biometriset riskit, käyttäytymisriskit ja kustannusriskit.

Hinta/voittosuhte (P/E-luku)

Yhtiön osakekurssin suuruus suhteessa yhtiön tulokseen. Korkea P/E-luku viestii yleensä markkinoiden kasvuodotuksista.

Laskentakaava:

osakkeen antioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

osakekohtainen tulos

J

Jatkuvamaksuinen

Jatkuvamaksuisessa vakuutuksessa maksetaan useita säännöllisiä vakuutusmaksuja.

Juridinen riski

Oikeudellisiin seuraamuksiin liittyvät riskit, jotka aiheutuvat siitä, että yritys on jättänyt noudattamatta sen toimintaan sovellettavia lakeja, asetuksia tai muita hallinnollisia määräyksiä. Juridiset riskit katsotaan osaksi ns. operatiivisia riskejä.

Jälleenvakuuttajan osuus

Ensivakuuttaja on ostanut jälleenvakuutussuojan jälleenvakuuttajalta. Jälleenvakuuttaja on vastuussa ensivakuuttajan maksetuista korvauksista ja korvausvastuusta jälleenvakuutusta vastaavalta osalta.

Jälleenvakuutus

Vakuutusyhtiö ei pidä kaikkia vakuutusriskejä itsellään, vaan ostaa osalle riskeistä vakuutusturvan toiselta vakuutusyhtiöltä.

K

Kapitalisaatiosopimus

Henkivakuutustoiminnassa yleinen vakuutus sopimus, jossa ei ole vakuutettavaa riskiä, vaan vakuutus koostuu pelkästään vakuutussäästöistä.

Katastrofiriski

Katastrofiriski voidaan nähdä vakuutusmaksuriskin ääritapauksena. Sillä tarkoitetaan riskiä vakavista, mutta harvoin sattuvista tapahtumista, kuten luonnonkatastrofeista.

Tällaiset tapahtumat voivat johtaa merkittävään poikkeamaan korvausvaatimusten määrässä ennakoituun verrattuna.

Kauden laaja tulos

Kauden tulos verojen jälkeen lisättyinä muilla laajan tuloksen erillä, joita ovat muutokset muuntoeroissa, myytävissä olevissa rahoitusvaroissa sekä kassavirtasuojuuksissa, osuus osakkuusyhtiön laajan tuloksen eristä sekä muutokset etuusperiaatteen eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattisissa voitoissa ja tappioissa.

Kertamaksuinen

Vakuutus, jonka maksu suoritetaan yhdessä erässä.

Kertymäarvo

Henkivakuutusyhtiön arvo, jossa huomioidaan vakuutusten tuottama ylijäämä vakuutusten koko elinkaaren ajalta (vakuutuskannan arvo) ja yhtiön oma varallisuus (NAV).

Keskittymäriskit

Keskittymäriski syntyy yleisesti ottaen silloin, jos yrityksen riskipositioita ei ole riittävästi hajautettu, jolloin esimerkiksi yksittäinen vakuutus- tai markkinatapahtuma voisi vaarantaa yhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman.

Suoria keskittymiä voi syntyä yksittäisten toimintojen sisällä tai yhtä eri toiminnoissa, kun yksittäinen vastapuoli tai toimiala vaikuttaa laaja-alaisesti yhtiön kannattavuuteen sekä vakuutus- että sijoitustoiminnan kautta.

Keskittymäriski voi toteutua myös silloin, kun kannattavuus ja pääomitus reagoivat samalla tavalla yleiseen taloudelliseen kehitykseen tai rakenteellisiin muutoksiin eri liiketoiminta-alueiden institutionaalisessa ympäristössä. Tässä tapauksessa keskittymäriski voidaan nähdä osana strategista riskiä.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan rahoitusvarojen arvossa tapahtuvien muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen tulokseen tai pääomiin, kun kiinteistöjen arvot muuttuvat. Lisätiedot: markkinariskit

Kohtuusperiaate

Henkivakuutusyhtiö jakaa kohtuusperiaatetulkintansa mukaisen määrän vakuutusten mahdollisesti tuottamasta ylijäämästä vakuutuksenottajille, jos tästä on sovittu vakuutuksenottajan kanssa ja jos yhtiön vakavaraisuus ei täten vaarannu.

Ylijäämän jaossa huomioidaan ylijäämän synty erityyppisissä vakuutuslajeissa ja eri laskuperustekorkokannoissa.

Kokonaispääoman tuotto (RoA)

Kokonaispääoman tuotto (RoA), kertoo paljonko yhtiö tuottaa korkoa omistajien siihen sijoittamalle kokonaispääomalle, johon lasketaan sekä yhtiön oma pääoma että velat. Voi vaihdella huomattavasti toimialan ja sidoksissa olevien varojen määrän mukaan. Näin ollen eri toimialoja edustavien yhtiöiden kokonaispääomien tuoton vertailu ei ole välttämättä ole tarkoituksenmukaista.

Laskentakaava:

liikevoitto	
+ korkokulut ja muut rahoituskulut	
+ vastuvelan perustekorko	
± käyvän arvon rahaston muutos	
± sijoitusten arvostuserojen muutos	
<hr/>	
	• 100 %
+ taseen loppusumma	
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelka	
± sijoitusten arvostuserot (keskiarvo)	

Konsernin vakavaraisuussuhde

Omien varojen vaatimusten kokonaismäärä suhteessa ryhmittymän omiin varoihin. Suhdeluku kertoo, kuinka vahva suhteellinen vakavaraisuus konsernilla on.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{ryhmittymän omat varat}}{\text{omien varojen vaatimukset}}$$

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvojen sekä vakuutusvelkojen markkinaperusteisessa arvossa tapahtuvien muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen tulokseen tai pääomiin, kun korot muuttuvat. Lisätiedot: markkinariskit

Korkosijoitukset

Kiinteää tai vaihtuvaa korkoa tuottavat sijoitukset.

Korvauskulut

Maksettujen korvausten ja korvausvastuun muutoksen summa. Sisältää korvauskulut tilikauden aikana tapahtuneista vakuutustapahtumista riippumatta siitä, onko ne maksettu saman tilikauden aikana vai ei.

Korvauskäsittely

Vahinkotapahtumasta käynnistyvä tapahtumasarja, johon sisältyy mm. vahinkotapahtumien tutkinta, vahinkotapahtumaan liittyvien asiakirjojen käsittely ja korvauspäätös.

Korvausvastuu

Korvausvastuu vastaa sattuneiden vakuutustapahtumien johdosta suoritettavia, vielä maksamatta olevia korvauksia, korvaustoiminnasta aiheutuvia kuluja ja varauksia.

Korvausvastuuriski

Korvausvastuuriski liittyy jo sattuneista vahinkotapahtumista tehtyihin korvausvaatimuksiin. Korvausvastuuriski on riski siitä, että korvausvaatimukset ovat kooltaan ennakoitua suurempia, että korvausvaatimukset poikkeavat ajallisesti ennakoidusta tai että korvausvaatimuksia tehdään ennakoitua useammin.

Tämän seurauksena vastuvelan katteena olevat varat eivät riitä kattamaan toteutuneita vakuutustapahtumia ja tulevaisuuden vastuvelka kasvaa aiheuttaen tappioita.

Kuolevuusriski

Riski siitä, että yhtiön olisi maksettava enemmän kuolemantapauskorvauksia kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu.

Kuormitustulo

Henkivakuutuksista peritään kuluja eli kuormituksia, joilla tulee kattaa vakuutusyhtiön liikekulut. Kuormitusten yhteismäärä on kuormitustulo.

Kustannusliikkeen tulos

Henkivakuutuksista perityt kulut eli kuormitukset vähennettynä yhtiön liikekuluilla.

Kustannusriski

Kustannusriski aiheutuu siitä, että vakuutusten hoitoon liittyvien kulujen suuruus ja/tai ajoitus eroavat siitä, mitä on ennakoitu vakuutusta hinnoiteltaessa. Tämän seurauksena vakuutuksesta alun perin perityt maksut eivät välttämättä riitä kattamaan toteutuneita liikekuluja.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi määritetyt rahoitusvarat

Rahoitusvarat, jotka luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviksi tai jotka henkivakuutusyhtiö luokittelee alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Käyvän arvon rahasto

Omaan pääomaan sisältyvä myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostusero ja arvonmuutos verovaikutus huomioon ottaen.

Käyvän arvon rahaston muutos

Käyvän arvon rahaston muutos sisältää mahdollisen osuuden rahavirtasuojauksista sekä realisoitumattomat voitot tai tappiot eli käyvän arvon muutokset sijoituksista, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi.

Arvonmuutokset kirjataan tulokseen, kun sijoitukset realisoidaan eli kun ne myydään tai ne erääntyvät. Käyvän arvon rahaston muutos on tärkeä mittari analysoitaessa tulosta varsinkin henkivakuutustoiminnassa.

L**Laskuperustekorko**

Henkivakuutusyhtiön asiakkaalle luvattu kiinteä korko, joka maksetaan korkotuottoisiin vakuutuksiin.

Laskuperustekorollinen sopimus

Henkivakuutussopimus, jossa vakuutussäästölle hyvitetään laskuperustekorko ja mahdollinen asiakashyvytyys.

Laskuperustekorollinen vastuovelka

Henkivakuutusyhtiön myöntämistä laskuperustekorollisista vakuutuksista (perinteiset henkivakuutukset) yhtiölle itselleen aiheutuvan vastuun määrä.

Liikekulusuhde (vahinkovakuutus)

Vahinkovakuutuksen liikekulut suhteessa vakuutusmaksutuottoihin prosentteina.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{liikekulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \cdot 100 \%$$

Liikekulut

Liikekuluihin sisältyvät vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä hallinnon kulut vähennettynä menevän jälleenvakuutuksen palkkioilla.

Liikekustannussuhde (henkivakuutus)

Henkivakuutusyhtiön liikekulut jaettuna vakuutuksista perityillä kuormitustulolla. Liikekustannussuhde mittaa henkivakuutusliiketoiminnan tehokkuutta.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta} + \text{korvausten selvittelykulut}}{\text{kuormitustulo}} \cdot 100 \%$$

Liikkeeseenlaskijariski

Liikkeeseenlaskijariskin toteutuessa lopullisen tappion määrä riippuu sekä tehdystä sijoituksesta maksukyvyttömyshetkellä että tappion määrää pienentävästä, liikkeeseenlaskijan konkurssipesältä mahdollisesti saatavasta palautusosuudesta.

Useimmissa tilanteissa liikkeeseenlaskijariski on jo täysin hinnoiteltu alempana markkina-arvona jo ennen maksukyvyttömyshetkeä. Pohjimmiltaan liikkeeseenlaskijakohtainen luottomarginaali (credit spread) onkin liikkeeseenlaskijariskin markkinahinta vaihdantakelpoisille arvopapereille. Muiden tulosriskien tapaan tätä ns. spread-riskiä voidaan aktiivisesti hallinnoida, jonka vuoksi liikkeeseenlaskijariski luokitellaan Sampo-konsernissa osaksi sijoitussalkun markkinariskejä. Lisätiedot: luottoriski, markkinariski

Likviditeettiriski

Likviditeettiriski on riski siitä, että konserniyhtiöt eivät pysty harjoittamaan strategiansa mukaista normaalia liiketoimintaa tai äärimmäisissä tapauksissa eivät pysty suoriutumaan erääntyvistä maksuvelvoitteistaan määräajassa sen vuoksi, että niillä ei ole riittävästi likvidejä varoja ja/tai näiden hankkimiseksi tarvittaville markkinoille ei ole pääsyä.

Likviditeettiriski käsittää sijoitusten mahdollisen epälikvidiyden sekä riskin siitä, että asiakkaat jättävät ennakoidusta poiketen vakuutussopimuksensa uusimatta. Myös jälleenrahoituksen ja rahoitusjohdannaissopimusten saatavuus sekä niiden hinta vaikuttavat yritysten kykyyn harjoittaa normaalia liiketoimintaa.

Luottoriski

Luottoriskit viittaavat yleisesti ottaen yhtiön taloudellisen tilanteen heikkenemiseen johtuen liikkeeseenlaskijoiden (velka- ja osakeinstrumentit) ja/tai muiden sopimusvastapuolien (johdannaistuotteet ja jälleenvakuutussopimukset) kasvaneesta maksukyvyttömyysriskistä tai jo toteutuneesta maksukyvyttömyydestä.

Lyhytaikainen kannustinohjelma

Lyhytaikaiset kannustinohjelmat perustuvat Sampo-konsernissa jokaisen edunsaajan kontribuutioon yhtiön tuloksen osalta. Suorituskriteerit ja kontribuution arviointi perustuvat yksilöllisen suorituksen analysointiin ja kyseisen liiketoimintayksikön menestykseen. Sammon palkitsemisperiaatteet: Palkitseminen.

M

Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että aiheellinen tai aiheeton yhtiön liiketoimiin tai suhteisiin liittyvä negatiivinen julkisuus heikentää luottamusta yhtiötä kohtaan.

Maineriski on usein seurausta toteutuneesta operatiivisesta riskistä tai compliance-riskistä ja sen seurauksena on maineen heikentyminen asiakkaiden ja muiden sidosryhmien näkökulmasta.

Maksetut korvaukset

Edunsaajalle, vakuutuksenottajalle tai nimeämättömälle kolmannelle osapuolelle vakutuustapahtuman seurauksena maksettujen korvausten määrä.

Maksuperusteinen järjestelmä

Vakuutus, jossa etuudet määräytyvät vakuutusmaksujen perusteella (henkivakuutusterminologiaa). Vrt. etuusperäinen järjestelmä

Maksutulo (henkivakuutus)

Vakuutuksenottajien maksamat vakuutusmaksut.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvojen sekä vakuutusvelkojen markkinaperusteisessa arvossa tapahtuvien muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön tulokseen tai pääomiin.

Markkina-arvojen ja vakuutusvelkojen markkinaperusteisen arvon muutokset johtuvat niiden taustalla olevien tekijöiden, kuten korkojen, inflaation, valuuttakurssien, luottoriskispreadien ja osakekurssien muutoksista. Lisäksi markkinariskit sisältävät riskin markkinoiden likviditeetin heikkenemisestä, joka heijastuu osto- ja myyntinoteerausten eron (spreadin) levenemisenä, sekä riskin siitä, että varoihin kuuluvien rahoitusinstrumenttien takaisinmaksuaikatauluissa tapahtuu odottamattomia muutoksia. Molemmissa tapauksissa sijoitussalkun instrumenttien markkina-arvo voi muuttua.

Menevä jälleenvakuutus

Jälleenvakuuttajalle siirretty osuus vakuutusliikkeestä.

Muokattu vakavaraisuuspääoma

Muokattu vakavaraisuuspääoman pohjana on ryhmittymän omien varojen kokonaismäärä. Näiden lisäksi muokattuun vakavaraisuuspääomaan lasketaan mukaan muita vahinkojen kattamiseen käytettävissä olevia eriä kuten tasoitusmäärä sekä vastuvelan diskonttausvaikutus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen voidaan jakaa Sampo-konsernissa palkitsemisperusteen mukaan kahteen pääryhmään, jotka ovat yhtiön tulokseen liittyvään kontribuutioon perustuvat muuttuvat palkkiot ja työntekijöiden konserniin sitouttamiseen liittyvät muuttuvat palkkiot.

Myytävissä olevat varat

Rahoitusvarat, jotka on luokiteltu myytävissä oleviksi tai joita ei ole luokiteltu lainoiksi ja muiksi saataviksi, eräpäivään asti pidettäviksi eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.

Oman pääoman tuotto (RoE)

Oman pääoman tuottosuhte kertoo, kuinka paljon tuottoa yhtiö kykenee tuottamaan omistajien siihen sijoittamille varoille (yksinkertaistettu laskentakaava: tulos verojen jälkeen/keskimääräinen oma pääoma vuoden aikana). Mitä enemmän velkoja yhtiöllä on suhteessa omaan pääomaan, sitä herkempi RoE on tuottotason muutoksille. Oman pääoman tuotto-%:n avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten kannattavuutta.

Laskentakaava (konsernitasolla):

$$\frac{\text{kauden laaja tulos} +/\text{- sijoitusten arvostuserojen muutos laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen}}{\text{oma pääoma yhteensä} +/\text{- sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen (vuoden alun ja raportointikauden lopun keskiarvo)}} \cdot 100 \%$$

Omapidätys

Osa ensivakuuttajan vastuulla olevasta riskistä siirretään jälleenvakuuttajalle ja osa, ns. omapidätys, jää ensivakuuttajan itsensä vastattavaksi.

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste kertoo, miten suuri yhtiön omien varojen osuus on sen kaikista varoista.

Laskentakaava:

$$\frac{+ \text{ oma pääoma} \pm \text{ sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen}}{\text{+ taseen loppusumma} \pm \text{ sijoitusten arvostuserot}} \cdot 100 \%$$

Omavastuu

Se osa vakuutustapahtuman kustannuksesta, jota vakuutusyhtiö ei korvaa, vaan joka jää vakuutuksenottajan itsensä vastattavaksi.

Omien varojen vaatimukset

Kaikkien ryhmän yhtiöiden vakavaraisuuspääomien minimivaatimusten summa. Kunkin yhtiön omien varojen pääomavaatimus lasketaan omalla tavallaan toimialan sääntöjen mukaisesti.

Operatiiviset riskit

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan tappion riskiä, joka aiheutuu riittämättömistä tai virheellisistä prosesseista, ihmisten tekemistä virheistä tai ulkoisista tapahtumista. Määritelmä sisältää myös juridiset riskit, mutta ei strategisista päätöksistä johtuvia riskejä.

Osakekannan markkina-arvo

Osakekannan markkina-arvo lasketaan kertomalla yhtiön osakkeiden määrä tilivuoden lopussa yhtiön osakkeen päätöskurssilla. Osakekannan markkina-arvolla tarkoitetaan kaikkien yhtiön liikkeeseen laskettujen osakkeiden arvoa eli koko yhtiön arvoa.

Laskukaava:

$$\text{yhtiön osakkeiden määrä tilivuoden lopussa} \cdot \text{yhtiön osakkeen päätöskurssi}$$

Osakekohtainen oma pääoma

Osakekohtainen oma pääoma kertoo kuhunkin osakkeeseen kohdistuvan pääoman määrän.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{emoyhtiön omistajien osuus omasta pääomasta}}{\text{osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$

Osakekohtainen substanssi

Osakekohtaista substanssia laskettaessa yhtiön kaikki sijoitukset arvostetaan markkinahintaan. Jos osakekohtainen substanssi on suurempi kuin osakkeen hinta, se tarkoittaa, että markkinat eivät usko yhtiön kykyyn tuottaa sijoituksilleen voittoa. Jos osakekohtainen substanssi on osakkeen hintaa alhaisempi, markkinat uskovat yhtiön kykyyn tuottaa jatkossa tuottoa sijoituksilleen ja tämä näkyy myös osakkeen hinnassa.

Laskentakaava:

+ oma pääoma (emoyhtiön omistajien osuus)
+/- noteeratun osakkuusyhtiön arvostusero konsernissa
+/- sijoitusten arvostuserot laskennallisen verovelan vähentämisen jälkeen

osakkeiden antioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä

Osakekohtainen tulos (EPS)

Tunnusluku, joka kertoo miten suuri osa yhtiön voitosta kohdistuu kuhunkin yhtiön liikkeeseen lasketuista kantaosakkeista. Osakekohtainen tulos mittaa siten yhtiön kannattavuutta. Erityisen hyödyllistä on vertailla yhtiön osakekohtaisia tuloslukuja ja niiden kehitystä useampana peräkkäisenä vuonna. Jos osakkeiden kokonaismäärä muuttuu tilivuositain (esimerkiksi osakkeiden splittauksen vuoksi), muutos on otettava huomioon osakekohtaisia tuloslukuja verrattaessa.

Laskentakaava:

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden voitto

osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakekohtainen tulos mukaan lukien käyvän arvon rahaston muutos

Osakekohtaisen tuloksen suuruus, jos yhtiön myytävissä olevien sijoitusten markkina-arvon muutokset kirjattaisiin tuloslaskelmaan.

Laskentakaava:

emoyhtiön osakkeiden omistajille kuuluva laaja tulos

osakkeiden antioikaistu keskimääräinen lukumäärä

Osakkuusyhtiö

Yhtiö voi kirjata osin omistamansa yhtiön osakkuusyhtiöksi, mikäli sillä on määräysvalta tähän yhtiöön. Määräysvalta voi syntyä esimerkiksi merkittävän osakeomistuksen ansiosta.

Osinko/tulos

Tunnusluku, joka kertoo miten suuri osa yhtiön tuloksesta jaetaan sen omistajille osinkona.

Laskentakaava:

osakekohtainen osinko

• 100 %

osakekohtainen tulos

P

Pitkäaikainen kannustinohjelma

Pitkäaikaisia kannustinjärjestelmiä voidaan käyttää johtajien ja avainhenkilöiden sitouttamiseksi konserniin pidemmäksi ajaksi. Sampo-konsernin pitkäaikaisten kannustinjärjestelmien ehdot.

Pitkäikäisyysriski

Riski siitä, että eläkevakuutuksissa eläkkeitä maksettaisiin vakuutettujen odotettua korkeamman eliniän vuoksi pidempään kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu.

R

Raukeamisriski

Raukeamisriski liittyy vakuutuksenottajien oikeuteen lopettaa vakuutusmaksujen maksaminen enneaikaisesti. Lisätiedot: vakuutuksenottajien käyttäytymisriski

Riskihenkivakuutus

Vakuutus vakuutetun kuoleman varalta.

Riskiliikkeen tulos

Henkivakuutusyhtiön perimä riskimaksutulo vähennettynä edunsaajille maksetuilla/maksettavilla riskikorvauksilla.

Riskisopeutetun pääoman tuotto

Riskisopeutetun pääoman tuotto = Keskimääräinen kauden voitto liiketoiminnoille/Sampo-konsernin keskimääräinen taloudellinen pääoma

Riskisuhde

Riskisuhde osoittaa, miten hyvin yhtiö on onnistunut vakuutusriskin hinnoittelussa. Mitä alempi yhtiön riskisuhde on, sitä parempi.

Laskentakaava:

$$\frac{\begin{array}{l} + \text{korvauskulut} \\ - \text{korvausten käsittelykulut} \end{array}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \cdot 100 \%$$

Riskivakuutus

Vakuutus, joka antaa turvan vakuutetulle eri riskejä vastaan (esim. kuolintapaus, pysyvä työkyvyttömyys, sairastuminen, tapaturma jne.).

Run-off-tulos

Vahinkovakuutusyhtiön voitto tai tappio, joka syntyy kun aikaisempina vuosina sattuneet vahingot on joko korvattu lopullisesti tai arvioitu uudelleen.

Ryhmittymän vakavaraisuus

Ryhmittymän vakavaraisuus kertoo, kuinka paljon vakavaraisuuspääomaa on yli omien varojen minimivaatimuksen.

Laskentakaava:

ryhmittymän omat varat - omien varojen vaatimukset

Ryhmäeläkevakuutus

Eläkevakuutus, jossa vakuutuksenottajana on yritys ja vakuutettuina on nimetty ryhmä yrityksen työntekijöitä.

S

Sedentti

Ensivakuutusyhtiö, joka siirtää jälleenvakuutuksella osan ensivakuutusriskeistään jälleenvakuutusyhtiöön.

Siirtovastuun täydennys

Vakuutusmaksuvastuun täydennyserä, jolla esim. vahinkovakuutustoiminnassa katetaan vakuutuskauden aikana odotettavissa olevia korvaus- ja liikekuluja tilinpäätöspäivänä voimassa olevista vakuutussopimuksista.

Sijoitusomaisuus

Yhtiön sijoitettava varallisuus. Yhtiö sijoittaa vastuuvelan katteena olevat varat ja oman pääomansa esimerkiksi osakkeisiin, joukkovelkakirjoihin ja kiinteistöihin.

Sijoitussidonnainen vakuutus

Vakuutussäästön kehitys on sidottu jonkin ulkoisen instrumentin, yleensä sijoitusrahaston, arvoon. Vakuutuksenottaja kantaa riskin näiden instrumenttien arvonmuutoksista.

Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvä vastuuvelka

Sijoitussidonnaisista vakuutuksista henkivakuutusyhtiölle aiheutuvan vastuun määrä.

Sijoitussopimus

IFRS-luokittelu henkivakuutussopimuksesta, joka ei sisällä vakuutusriskiä (esim. kapitalisaatiosopimus).

Sijoitusten kokonaistuotto

Sijoitusten suoran tuoton sekä realisoitujen ja realisoitumattomien arvonmuutosten summa prosentteina sijoitusten käyvästä arvosta.

Aktiivisen kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten tuotto on laskettu päiväpainotetulla laskentamenetelmällä. Kiinteistö- ja muut sijoitukset on laskettu kuukausipainotetulla laskentamenetelmällä. Tuotto on laskettu samojen periaatteiden mukaisesti, joilla If sisäisesti arvioi sijoitustoimintaansa.

Sijoitusten suora tuotto

Korkotuotot, osakesijoituksista saadut osingot ja vastaavat tuotot sekä kiinteistö- ja sijoitusten juokseva nettotuotto.

Sijoitustoiminnan nettotuotot

Sijoitusomaisuuden tuotto vähennettynä sijoituksista aiheutuneilla kuluilla.

Sijoitustoiminnan tulos

Sijoitustoiminnan nettotuotot vähennettynä vakuutuksiin maksetuilla laskuperustekoroilla ja mahdollisilla asiakashyvityksillä.

Spread-riski

Spread-riskillä tarkoitetaan rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvojen sekä vakuutusvelkojen markkinaperusteisessa arvossa tapahtuvien muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen tulokseen tai pääomiin, kun luottoriskispread muuttuu. Lisätiedot: markkinariskit

T

Takaisinosto

Asiakas irtisanoo ennen eräpäivää vakuutuksen, jossa on vakuutussäästöä ja yhtiö maksaa asiakkaalle vakuutuksen takaisinostoarvon.

Takaisinostoarvo

Vakuutukselle laskettava arvo, joka saadaan vähentämällä vakuutussäästöistä sakko vakuutussopimuksen irtisanomisesta ennen eräpäivää.

Takaisinostoriski

Takaisinostoriski liittyy vakuutuksenottajien mahdollisuuteen lopettaa vakuutus sopimus enneaikaisesti. Lisätiedot: vakuutuksenottajien käyttäytymisriski

Taloudellinen pääoma

Sampo-konsernin arvioima pääoman tarve mitattavien riskien osalta.

Taseriskit

Yhtiö altistuu ALM-riskille eli taseriskeille, mikäli markkinamuuttujissa (kuten korot, inflaatio ja valuuttakurssit) tapahtuvat muutokset vaikuttavat sijoitusten ja johdannaisten arvoon erisuuruisesti kuin mitä ne vaikuttavat vakuutusvelkojen markkinaehtoiseen arvoon.

On ensiarvoisen tärkeää muistaa, että vastuuvelan kassavirrat ovat mallinnettuja estimaatteja ja tästä johtuen sekä niiden suuruuteen että ajoittumiseen liittyy epävarmuutta. Tämä epävarmuus on keskeinen komponentti ALM-riskiä määriteltäessä.

Tasoituspääoma

Puskuri riskiliikkeen tuloksen heilahteluja vastaan.

Toimintakulusuhde

Vahinkovakuutusyhtiön liikekulujen ja korvausten hoitokulujen suhde vakuutusmaksutuottoihin prosentteina.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{liikekulut} + \text{korvausten käsittelykulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \cdot 100 \%$$

Toimintakulut

Vahinkovakuutusyhtiön liikekulujen ja vakuutuskorvausten hoitokulujen summa.

Toimintapääoma

Viranomaissäännösten mukaan laskettu luku, joka kuvaa vahinkovakuutusyhtiöiden varojen ja vastuiden erotusta. Vrt. toimintapääoma-aste

Toimintapääoma-aste

Yhtiön toimintapääoman ja viranomaisten vaatiman toimintapääoman vähimmäismäärän suhde.

Toimintapääoman vähimmäismäärä

Viranomaissäännösten mukaan laskettu vähimmäismäärä, jonka yhtiön toimintapääoman tulee ylittää (henkivakuutustoiminnan keskeisiä termejä).

Toimitusriski

Riski siitä, että vastapuoli ei toimita arvopaperia tai sitä vastaavaa käteissummaa sopimuksen mukaisesti kun taas sopimuksen toinen vastapuoli on jo peruuttamattomasti toimittanut arvopaperia vastaavan käteissumman tai arvopaperin sopimuksen mukaisesti.

Tuleva jälleenvakuutus

Yhtiön vastaanottama jälleenvakuutusliike toiselta vakuutusyhtiöltä.

Tulos käyvin arvoin

Tulos ennen veroja lisättyinä sijoitusten markkina-arvojen muutoksella ennen laskennallista verovelkaa.

Työkyvyttömyysriski

Riski siitä, että yhtiön olisi maksettava enemmän työkyvyttömyyskorvauksia kuin vakuutusten hinnoitteluhetkellä on oletettu.

U

Underwriting

Vahinkovakuutussopimuksen tekemisen yhteydessä suoritettava riskin arviointi ja hinnoittelu. Tilinpäätöksen yhteydessä termiä käytetään myös laajemmassa merkityksessä, eli kuvaamaan vakuutusyhtiön sitä toimintaa, joka ei ole sijoitustoimintaa.

V

Vahinkosuhte

Vahinkovakuutusyhtiön korvauskulujen (sis. korvausten hoitokulut) suhde vakuutusmaksutuottoihin prosentteina.

Laskentakaava:

$$\frac{\text{korvauskulut}}{\text{vakuutusmaksutuotot}} \cdot 100\%$$

Vahinkotiheys

Tietyn ajanjakson kuluessa havaittu, tiettyyn vahinkovakuutuskannan osaan sisältyvien vahinkojen ja vakuutusten kappalemäärien välinen suhde. Ei sisällä suurvahinkoja.

Vahinkovakuutus

Yhteisnimitys esine-, vastuu- ja jälleenvakuutuksille. Esinevakuutuksia ovat sellaiset vakuutukset, joilla suojataan yhden tai useamman kohteen (esimerkiksi koti-irtaimiston, auton, veneen, hevosen, tehdasrakennuksen tai tavaravaraston) taloudellinen arvo.

Muu vahinkovakuutus käsittää ennen kaikkea etuusvakuutukset (esimerkiksi keskeytys- ja vastuuvakuutukset), jolloin kyse ei ole yhden tai useamman kohteen taloudellisen arvon suojaamisesta, vaan puhtaasti taloudellisen edun suojaamisesta.

Vahinkovakuutusriskit

Vahinkovakuutusriskit jaetaan usein vakuutusmaksuriskiin ja korvausvastuuriskiin, jotta erotetaan voimassa oleviin ja päättyneisiin sopimuksiin liittyvät riskit.

Vakavaraisuusaste

Vakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma suhteutettuna vastuovelkaan, josta on poistettu tasoitusvastuu.

Vakavaraisuuspääoma

Henkivakuutusterminologiassa vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan toimintapääoman ja tasoitusmäärän yhteenlaskettua summaa. Vakavaraisuuspääoma voidaan ilmoittaa osuutena vastuovelasta (vakuutussopimukseen liittyvä velka eli odotettavissa oleviin korvauksiin tehty varaus).

Laskentakaava: Vakavaraisuuspääoma (IFRS)

- + oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen
- +/- sijoitusten arvostuserot
- aineettomat hyödykkeet
- + pääomalainat
- lähitulevaisuudessa todennäköisesti realisoituvat laskennalliset verot (sis. käyvän arvon rahaston sekä voittovarojen laskennalliset verot)
- +/- muut asetuksella säädetyt erät

Vakavaraisuuspääoma vastuvelasta (henkivakuutus)

Vakavaraisuuspääoma suhteessa velkoihin vakuutus- ja sijoitussopimuksista vähennettynä jälleenvakuuttajien osuudella vakuutusveloista ja 75 prosentilla sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten veloista (henkivakuutus).

Laskukaava:

vakavaraisuuspääoma

• 100 %

velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista - jälleenvakuuttajien osuus vakuutusveloista
- 75 % sijoitussidonnaisten vakuutus- ja sijoitussopimusten veloista

Vakavaraisuuspääoma vastuvelasta (vahinkovakuutus)

Vakavaraisuuspääoma suhteessa velkoihin vakuutus- ja sijoitussopimuksista - jälleenvakuuttajien osuus vakuutusveloista (vahinkovakuutus).

Laskukaava:

vakavaraisuuspääoma

• 100%

velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista - jälleenvakuuttajien osuus vakuutusveloista (vahinkovakuutus)

Vakuutettu

Henkilö tai yhtiö, jolla on vakuutus vakuutus sopimuksessa määritellyn tapahtuman varalta.

Vakuutuksenottaja

Vakuutus sopimuksen ostaja.

Vakuutuksenottajien käyttäytymisriski

Vakuutuksenottajien käyttäytymisriski on epävarmuutta vakuutuksenottajien tulevaisuudessa suorittamien vakuutusmaksujen suuruudesta ja vakuutuksenottajien halusta lopettaa sopimus.

Riski on siis vakuutuksenottajien käyttäytymisestä johtuvaa epävarmuutta maksettavien vakuutus korvausten suuruudesta ja ajoituksesta.

Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos

Vakuutuskanta on luokiteltu vakuutus- ja sijoitussopimukseen sen mukaan, sisältyykö niihin merkittävää vakuutus riskiä. Henkivakuutus toiminnassa vain kapitalisaatiosopimukset on määritelty sijoitussopimuksiksi.

Tilinpäätöspäivänä määritetään ko. hetken mukainen vakuutustekninen vastuvelka. Vakuutus- ja sijoitussopimusten velkojen muutos tietynä tilinpäätöspäivänä on tilinpäätöspäivän vastuun ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen vastuun erotus.

Vakuutusliikkeen tuotto

Vakuutusteknisen tuloksen suhde vakuutusmaksutuottoihin prosentteina, kun tunnusluvusta on ensin vähennetty muut vakuutustekniset tuotot ja kulut. Vahinkovakuutus toiminnan termi.

Vakuutusmaksuriski

Vakuutusmaksuriski liittyy tuleviin vakuutus tapahtumiin ja perustuu siihen, että tulevista vahinkotapahtumista aiheutuvat kustannukset ylittävät odotetun tason ja/tai siihen, että vahinkotapahtumia on ennakoitua enemmän.

Näiden seurauksena tulevaisuuden vahinkotapahtumien aiheuttamat kustannukset ylittävät odotetun tason, jonka seurauksena tulevaisuuden vastuvelka kasvaa aiheuttaen tappiota.

Vakuutusmaksutulo (vahinkovakuutus)

Vakuutusmaksutulo vakuutuskausilta, jotka ovat alkaneet tilikauden aikana riippumatta siitä, onko maksut laskutettu tai maksettu.

Vakuutusmaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen

Vakuutusmaksutulo, josta on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus (vakuutusmaksutulo, netto).

Vakuutusmaksutuotot

Vahinkovakuutustoiminnassa vakuutusmaksutuotot kattaa tilikauden osuuden vakuutusmaksutulosta, eli vakuutusmaksutuotot on vakuutusmaksutulo oikaistuna vakuutusmaksuvastuun muutoksella.

Vakuutusmaksuvastuu

Se osa yhtiön vastuuvälästä, joka vastaa tulevien vakuutusmenojen ja tulevien vakuutusmaksujen erotusta.

Vakuutussopimus

IFRS-luokitus sopimuksesta, jossa siirtyy merkittävä vakuutusriski vakuutusnottajalta vakuutusnantajalle.

Vakuutustekninen tulos

Tulos ennen sijoitustuottoja ja muita tuottoja sekä kuluja (esim. osakkuusyhtiötulososuus) ja veroja (vahinkovakuutus).

Vakuutustekninen tulos ennen sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirtoa

Vahinkovakuutuksen käyttämä vakuutusteknisen laskelman osa, joka muodostuu vakuutusmaksutuotoista, joista on vähennetty korvaus- ja liikekulut.

Vakuutustoimintaan kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto

Tuotto, joka lasketaan vahinkovakuutuksessa keskimääräiselle velalle vakuutussopimuksista, josta on vähennetty vakuutusliikkeeseen sitoutunut pääoma, kuten vakuutusmaksusaamiset, jälleenvakuutustalletesaamiset ja muiden saamisten ja velkojen nettomäärä, johon on lisätty puolet vakuutusteknisestä tuloksesta ennen tilikauden kohdistettua korkoa.

Kohdistettu sijoitustoiminnan nettotuotto lasketaan riskittömällä korolla.

Vakuutustulos

Vakuutusyhtiön tulos vakuutustoiminnasta kaikkien kulujen jälkeen. Vakuutustappio syntyy, jos maksutulo ei riitä kattamaan vakuutuskorvauksia ja muita kuluja. Vakuutustoiminnasta syntyviä tappioita on perinteisesti paikattu sijoitustuotoilla.

Vakuutusvelkojen markkinaperusteinen arvo

Sampo-konserni laskee sisäiseen käyttöön vakuutusvelkojen markkinaperusteisen arvon diskonttaamalla odotettavissa olevat vastuuvälän kassavirrat markkinakoroilla. Vastuuvälän ja vakuutusvelkojen markkinaperusteisen arvon välinen erotus on merkittävä tekijä ja se raportoidaan osana muokattua vakavaraisuuspääomaa.

Valuuttariski

Valuuttariskillä tarkoitetaan rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvojen sekä vakuutusvelkojen markkinaperusteisessa arvossa tapahtuvien muutosten aiheuttamia vaikutuksia yhtiön taloudelliseen tulokseen tai pääomiin, kun valuuttakurssit muuttuvat. Lisätiedot: markkinariskit

Vapaakirja

Vakuutus muuttuu vapaakirjaksi, kun on sovittu, ettei vakuutusnottaja maksa enää vakuutusmaksuja.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskin tapauksessa lopullinen tappio riippuu johdannais- tai jälleenvakuutussopimuksen mahdollisesta positiivisesta markkina-arvosta maksukyvyttömyyshetkellä sekä kertyvästä palautusosuudesta.

Vastapuoliriskiä pienennetään vastapuolien huolellisella valinnalla, vastapuolien hajauttamisella riskikeskittymien välttämiseksi sekä erilaisilla vastapuolikohtaisilla vakuusjärjestelyillä (esim. ISDA-puitesopimuksia täydennettynä Credit Support Annex -sopimuksilla). Vastapuoliriskin katsotaan kuuluvan luottoriskeihin.

Vastuunsiirto

Vakuutuskannan siirtäminen toisesta vakuutusyhtiöstä/eläkesäätiöstä toiseen vakuutusyhtiöön.

Vastuunvalinta

Vakuutuksenantajan vahinkovakuutustoiminnassa tekemä valinta siitä, mitä riskejä otetaan. Vakuutusyhtiölle vastuunvalinnalla on suuri merkitys, muun muassa mahdollisimman tasapainoisen vakuutusliikkeen saavuttamiseksi. Tasapainoisella vakuutusliikkeellä on yleensä myönteinen vaikutus tulokseen.

Vastuuvelan riittävyystesti

IFRS-säännösten mukaan suoritettu testi siitä, että vastuuvelka on riittävän suuri tulevien vakuutustapahtumien kattamiseksi.

Vastuuvelka

Yhtiön myöntämistä vakuutuksista yhtiölle aiheutuvan vastuun määrä. Vakuutusmaksuvastuun, siirtovastuun täydennyserän ja korvausvastuun summa.

Vastuuvelka omalla vastuulla

Omalla vastuulla oleva vastuuvelka koostuu vahinkovakuutusyhtiöiden vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien vastuulla oleva osuus.

Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Sijoitussidonnaiset vakuutus- ja sijoitussopimukset ovat sopimuksia, joihin perustuvat etuudet määräytyvät kuhunkin sopimukseen liitettyjen sijoituskohteiden arvon kehityksen perusteella. Sijoitussidonnaisia sijoitussopimuksia ovat ainoastaan kapitalisaatiosopimukset.

Kunkin tilinpäätöspäivän mukainen velka sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista määräytyy niihin linkattujen sijoitusten tilinpäätöspäivän mukaisten markkina-arvojen perusteella.

Velat vakuutus- ja sijoitussopimuksista

Sijoitus- ja vakuutussopimuksista vakuutusyhtiölle aiheutuvan vastuun määrä.

Velkainstrumentti

Velkainstrumentteja ovat esimerkiksi joukkovelkakirjalainat ja yritystodistukset.

Viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma

Viranomaisen antamalla kaavalla laskettu pääoman määrä, joka konsernissa on pääomavaatimusta tai riskejä vastaan. Konsernin omaan pääomaan lisätään toimialakohtaiset erät ja vähennetään aineettomat hyödykkeet, toimialakohtaiset vähennykset sekä ennustettu voitonjako.

Laskukaava:

- + konsernitaseen oma pääoma
- + toimialakohtaiset erät
- aineettomat hyödykkeet
- toimialakohtaiset vähennykset
- suunniteltu voitonjako

Voimassa olevan vakuutuskannan arvo

Voimassa olevan henkivakuutustoiminnan vakuutuskannan arvo, jossa huomioidaan vakuutuksiin liittyvät tuotot ja kulut vakuutusten koko elinkaaren ajalta.

Y**Yhdistetty kulusuhde**

Vahinkovakuutustoiminnan korvaus- ja liikekulujen suhde vakuutusmaksutuottoihin prosentteina.

Laskentakaava:

vahinkosuhte + liikekulusuhde

Yksilöllinen eläkevakuutus

Eläkevakuutus, jossa vakuutettuna on tietty henkilö. Kyseessä voi olla joko laskuperustekorollinen tai sijoitussidonnainen vakuutus.

Yksilöllinen henkivakuutus

Henkivakuutus, jossa vakuutettuna on tietty henkilö. Kyseessä voi olla joko laskuperustekorollinen tai sijoitussidonnainen vakuutus.